
Planer 2014

Kunnskapsdepartementet gjennomgikk i 2011 i samarbeid med en referansegruppe fra sektoren mål- og resultatstyringen. På bakgrunn av dette arbeidet innfører departementet en ny nasjonal målstruktur for universiteter og høyskoler som ble gjort gjeldende fra 2012. Endringene i målstruktur innebar at departementet fastsatte fem overordnede sektormål, mens felles virksomhetsmål fastsatt av departementet ble fjernet. Institusjonene fikk delegert myndighet til selv å fastsette virksomhetsmål tilpasset den enkelte institusjons virksomhet. I tillegg ble antall nasjonalt fastsatte styringsparametere redusert fra 34 til 13. Departementet la til grunn at denne omleggingen av målstrukturen, med en omfattende delegasjon til den enkelte institusjon, ville gi økt handlingsrom for institusjonene til å tilpasse mål- og resultatstyringen bedre til institusjonens egenart og egne strategier.

UiB vedtok målstruktur i styret i sak 4/12. 4 av 5 av universitetets virksomhetsmål var identisk med hovedmålene i strategien for 2011-2015. Virksomhetsmål for museet var ikke beskrevet konkret i strategien, men er i tråd med vedtak i universitetsstyret om utvikling ved Universitetsmuseet i Bergen.

I etatsstyringsmøtet våren 2012 hadde departementet dialog med den enkelte institusjon om de virksomhetsmål og styringsparametre institusjonen fastsatte for 2012. I styringsdialogen var departementet opptatt av om institusjonene hadde virksomhetsmål som underbygger institusjonens utfordringer, egenart og utviklingsstrategi.

I departementets tilbakemelding etter etatsstyringsmøtet ble UiB bedt om å innføre nye mål og styringsparametre.

Følgende punkter ble vektlagt fra departementet:

- *«Departementet ser positivt på UiBs arbeid med å koble målstrukturen tett opp mot strategiplanen for universitetet.*
- *Departementet mener at universitetet bør vurdere å synliggjøre institusjonens profil bedre gjennom virksomhetsmål og styringsparametre.*
- *Universitetet bør fastsette ambisjoner tilknyttet målstrukturen, og styringsparametrene bør i større grad kunne fungere som måleverktøy på om de enkelte virksomhetsmålene nås.*
- *Departementet mener at universitetet bør trekke sentrale elementer fra sine strategiske handlingsplaner og lignende dokumenter inn i målstrukturen og i Rapport og planer, slik at dette dokumentet blir et mer helhetlig styringsverktøy for styret.*
- *Målstrukturen til UiB bør ha høyere ambisjoner om å følge opp regjeringens prioriteringer og nasjonal politikk slik den er uttrykt i blant annet statsbudsjettet og i tildelingsbrev.»*

Universitetsstyret vedtok i sak 50/12 å supplere med virksomhetsmål og styringsparametre etter de nye føringene fra departementet.

Universitetet i Bergen forholder seg dermed til følgende målstruktur:

- Sektormål fastsatt av Kunnskapsdepartementet i tildelingsbrev
- Nasjonale styringsparameter fastsatt av Kunnskapsdepartementet i tildelingsbrev
- Virksomhetsmål fastsatt av UiB gjennom vedtak i universitetsstyret
- Styringsparameter fastsatt av UiB gjennom vedtak i universitetsstyret

I dag har UiB 58 mål og styringsparametre å forholde seg til (jf. rapport 2013) :

- 5 sektormål fastsatt av KD
- 14 nasjonale styringsparameter fastsatt av KD
- 6 virksomhetsmål fastsatt av UiB
- 22 styringsparameter fastsatt av UiB
- 5 virksomhetsmål innført etter oppfølging av etatsstyringsmøtet med KD i 2012
- 6 styringsparameter innført etter oppfølging av etatsstyringsmøtet med KD i 2012

Universitetsledelsen har ønsket å gjennomgå dagens målstruktur og rapporteringssystem ved UiB. Hensikten er å forenkle og forbedre systemet gjennom å finne fram til meningsfulle mål for den virksomheten universitetet driver. Følgende premisser ligger til grunn for forslaget til revidert målstruktur:

- I påvente av ny strategi, er virksomhetsmålene forankret i overordnede mål i gjeldende strategi, med noen mindre språklige justeringer
- Det er valgt ett styringsparameter for hvert virksomhetsmål
- Det er valgt ut styringsparametre som vurderes som særlig relevante for virksomhetsmålet og som kan måles
- Det er ikke tallfestede mål, men det er lagt vekt på å oppnå forbedring, som i dag
- Det er lagt opp til at alle data skal samles inn sentralt

Utkast til Årsplan 2014 er utarbeidet etter Kunnskapsdepartementets mal, gitt i tildelingsbrevet for 2014, men med betydelig færre virksomhetsmål og styringsparametre enn i 2013. I dokumentet framgår de overordnede målene innenfor universitetets viktigste oppgaver. Kvalitet skal være rettesnor for all virksomhet ved universitetet, for forskning og undervisning.

Forslaget til ny målstruktur gjør at universitetet reduserer sine virksomhetsmål fra 11 til 6. Antall styringsparameter blir redusert fra 22 til 6. I sum vil dette gi en tydeligere målstruktur som også gir store muligheter for forenklinger i rapporteringsarbeidet på alle nivå ved universitetet.

Forslag til revidert målstruktur er presentert i dekanmøtet og i møter med fakultetsdirektører og avdelingsdirektører. Fakultetene er i tillegg bedt om å komme med høringsuttalelser til forslaget.

I sine høringsuttalelser støtter fakultetene forslaget revisjon og forenklinger i målstrukturen. Enkelte fakulteter peker samtidig på utfordringer knyttet til definisjoner av enkelte styringsparametre. Dette gjelder særlig indikatoren «omfang av populærvitenskapelig virksomhet». I tillegg ønsker Universitetsmuseet en egen måleindikator for digitalisering av samlingene. Dette er innarbeidet i forslaget.

På denne bakgrunn legges følgende forslag til planer 2014 fram for Styret:

Sektormål 1:

Universiteter og høyskoler skal gi utdanning av høy internasjonal kvalitet i samsvar med samfunnets behov

Nasjonale styringsparametere:

- Gjennomføring på normert tid
- Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere
- Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene

Forslag til revidert virksomhetsmål 1,1 for UiB: Å tilby internasjonal anerkjent forskningsbasert utdanning med høy faglig kvalitet

Kommentar: Hentet fra strategien. Veldig likt det første målet i dagens målstruktur, men kortet noe ned. Det er viktig å vise vår egenart som forskningsuniversitet i virksomhetsmålet for utdanning. Samtidig er kvalitet en viktig dimensjon. Det samme gjelder internasjonalisering.

Forslag til styringsparameter for UiB for virksomhetsmål 1,1:

- Forholdstall mellom fulltidsekvivalente studenter og vitenskapelig ansatte

Kommentar: Vanlig og internasjonalt anerkjent mål på utdanningskvalitet samtidig som det sier noe om forskningsintensitet. Styringsparameteret gir signaler internt om å benytte økt handlingsrom til å tilsette i vitenskapelige stillinger, samtidig som det understreker viktigheten av ikke ukritisk å ta opp flere studenter. Ukritisk studentopptak vet vi påvirker utdanningskvaliteten i feil retning. Parameteret egner seg godt for internasjonale og nasjonale sammenlikninger på institusjonsnivå. Interne sammenlikninger mellom fakultet, viser store forskjeller eksempelvis mellom MN og JUS. Dersom parameteret brukes til interne sammenlikninger, bør det trolig suppleres med fakultetsvise/disiplinorienterte data fra andre universitet. Lett å måle.

Sektormål 2:

Universiteter og høyskoler skal i tråd med sin egenart utføre forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

Nasjonale styringsparameter:

- Resultatoppgåelse på forskning utfra institusjonens egenart
- Samspill mellom forskning og utdanning
- Forskningsinnsats i MNT-fag og profesjonsfag

Forslag til virksomhetsmål 2,1 for UiB:

Å ha og fremme grunnleggende forskning av høy kvalitet i bredden av universitetets fagdisipliner

Kommentar: Direkte fra strategi, som i dag

Forslag til revidert styringsparameter 2,1 for UiB:

- Antall publiseringspoeng per ansatt per år (som nå)

Kommentar: Et styringsparameter som gir et mål både på omfang og til en viss grad kvalitet. Kan også vurderes supplert med siteringer som i større grad måler kvalitet. Bruk av siteringer forutsetter en forsinkelse i bruk av data på ett år.

Forslag til revidert virksomhetsmål 2,2 for UiB:

Å ha og fremme grunnleggende forskerutdanning med høy kvalitet i bredde av universitetets fagdisipliner

Kommentar: Direkte fra strategi, som i dag.

Forslag til revidert styringsparameter for virksomhetsmål 2,2 for UiB:

- Kandidatenes gjennomføringstid

Kommentar: Et styringsparameter som måler kvalitet i forskerutdanningen. Som i dag, arbeidet med å kvalitetssikre data må fortsette.

Sektormål 3:

Universiteter og høyskoler skal være tydelige samfunnsaktører og bidra til internasjonal, nasjonal og regional utvikling, formidling, innovasjon og verdiskaping

Nasjonale styringsparametere:

- Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utenom forskningsfinansiering fra EU og NFR
- Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv
- Fleksibel utdanning

Forslag til virksomhetsmål 3 for UiB:

Å formidle innsikt i vitenskapelig tenkning, metoder og resultater for å styrke et fritt, kritisk og åpent offentlig ordskifte og bidra til en kunnskapsbasert samfunnsutvikling

Kommentar: Direkte fra strategi, som i dag.

Forslag til styringsparameter for virksomhetsmål 3 for UiB:

- Omfanget av populærvitenskapelig virksomhet

Kommentar: Ett av styringsparametrene også i dag. Relevant parameter, men har foreløpig vært vanskelig å måle fordi det har vært utfordringer både med å få registrert aktivitet og med å kategorisere. En av kjerneoppgavene til en vitenskapelig ansatt, viktig å synliggjøre gjennom eget styringsparameter.

Sektormål 4:

Universiteter og høyskoler skal ha effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sin samfunnsrolle

Nasjonale styringsparametere til sektormål 4:

- Langsiktig økonomisk planlegging
- Robuste fagmiljøer
- Øke andelen kvinner i dosent- og professorstillinger
- Andel midlertidig tilsatte

Forslag til virksomhetsmål 4 for UiB:

Universitetet i Bergen skal ha rett kompetanse, godt samspill mellom faglige, administrative og teknisk ansatte og effektive arbeidsprosesser for å nå universitetets felles mål

Kommentar: Direkte fra universitetets strategi, som i dag.

Forslag til styringsparameter for virksomhetsmål 4 for UiB:

- Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelig og administrative/tekniske stillinger

Kommentar: Parameteren er egnet til å dokumentere kvantitativt dimensjoneringen og utviklingen av ulike grupper ansatte ved UiB; mellom vitenskapelig og teknisk/administrativ, og fordelingen internt i disse gruppene. Rett kompetanse forutsetter et stort spenn av kompetansefelt og kompetansenivåer og er en forutsetning for effektive arbeidsprosesser. Godt samspill mellom gruppene kan dokumenteres gjennom kvalitative vurderinger.

Sektormål 5:

Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet og Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet skal bygge opp, drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum

Nasjonale styringsparametere til sektormål 5:

- Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret
- Andel av samlingene/objektene som er tilfredsstillende bevart

Forslag til virksomhetsmål 5 for UiB:

Universitetet i Bergen skal videreutvikle Universitetsmuseet med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum

Kommentar: Direkte fra universitetets strategi, som i dag.

Forslag til styringsparameter for virksomhetsmål 5 for UiB:

- Omfang av forskning blant museets vitenskapelig ansatte (som nå)
- Andel av samlingene som er digitalisert

Kommentar: I forbindelse med stenging av museumsbygningen er publikumsbesøk ikke et relevant styringsparameter de neste 5 årene. Foreslår derfor å videreføre ett av dagens styringsparametere, som samsvarer med styringsparameter under virksomhetsmål 2.

Universitetsdirektørens kommentar

Universitetsledelsen har ønsket å gjennomgå dagens målstruktur og rapporteringssystem ved UiB. Hensikten er å forenkle og forbedre systemet gjennom å finne fram til meningsfulle mål for universitetets virksomhet, samtidig som ressursbruk til rapportering reduseres.

Følgende premisser ligger til grunn for forslaget til revidert målstruktur:

- Universitetet må forholde seg til gjeldende sektormål og nasjonale styringsparametere fra Kunnskapsdepartementet.
- Arbeidet med ny strategi for UiB 2016-2020 forventes å gi grunnlag for ytterligere revisjon og forenkling av målstruktur.
- Revidert målstruktur vil også kunne gi grunnlag for forenklinger i meldingsarbeidet ved UiB
- Det vil bli utarbeidet en virksomhetsrapport til universitetsstyret som rapporterer kvartalsvis med utgangspunkt i målstrukturen.

Med disse kommentarene fremmes følgende forslag til

vedtak

Styret slutter seg til den foreslåtte endringen universitetets målstruktur for 2014

Universitetsdirektøren gis fullmakt til å ferdigstille universitetets årsplan for 2014 med innarbeiding av styrets kommentarer innen fristen 15. mars.

05.02.13 Steinar Vestad/Tore Tungodden

Vedlegg:

Utkast til årsplan for 2014

UTKAST

Planer 2014

Innledning	2
Sektormål 1: Utdanning	3
Sektormål 2: Forskning og forskerutdanning	5
Sektormål 3: Samfunnskontakt og formidling	8
Sektormål 4: Organisasjon og ressurser.....	10
Sektormål 5: Museum og samlinger	12
Andre tema.....	14
Plan for tildelt bevilgning.....	15

Innledning

Universitetet i Bergen er et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet innenfor en rekke fagområder. Denne rollen skal videreutvikles og styrkes. Slik kan UiB best fremstå som et offensivt, utadvendt og samfunnsengasjert universitet. UiB skal frambringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende og kreativ forskning av høy kvalitet og internasjonalt format. Kunnskapen skal formidles og videreutvikles gjennom forskningsbasert og studentaktiv undervisning. Dette gjør kandidater utdannet ved UiB til viktige bidragsytere i å forme framtidens samfunn gjennom bruk og utvikling av ny kunnskap, og UiB til en viktig kultur- og verdibærer. I 2014 vil arbeidet med ny strategi være en særlig prioritert oppgave.

Universitetet i Bergen skal være et breddeuniversitet med særskilt ansvar for grunnleggende og langsiktig forskning og kunnskapsutvikling innenfor alle disipliner. Samtidig har universitetet tradisjon for og et fortrinn i marin- og utviklingsrelatert virksomhet. I tråd med universitetets strategi skal det gjennomføres en evaluering av disse områdene i 2014. I samklang med anbefalingene i den internasjonale evalueringen av norsk klimaforskning som kom i 2012, skal etablering av klima og fornybar energi som satsingsområde for UiB utredes.

Et godt læringsmiljø er avgjørende for studentenes læringsutbytte og for den samlede utdanningskvaliteten ved UiB. Det er derfor stor betydning å tilrettelegge for studentaktive læringssituasjoner som fremmer samhandling og læringsutbytte. Utvikling av et godt læringsmiljø krever både god pedagogisk tilrettelegging og prioritering av støttefunksjoner.

Internasjonalt samarbeid har alltid vært viktig og UiB har på mange områder vært i en særstilling som et utadrettet universitet. Dette gjelder innenfor hovedsatsningsområdene utviklingsrelatert forskning og det marine, men også på mange andre felt har UiB en viktig posisjon internasjonalt og globalt. Samtidig er det en sentral målsetting å styrke kunnskapsregionen Bergen gjennom lokalt og regionalt samarbeid.

Det er en sentral oppgave å utvikle universitetet som en organisasjon kjernevirksomhetens behov, og som er innrettet slik at universitetets mål nås. Målsettingen er at UiB skal ha en kultur der alle yrkesgrupper og ansatte opplever å ha det samme samfunnsoppdraget og identifiserer seg med universitetets kjernevirksomhet. Universitetets viktigste ressurs er de ansatte, studentene og den kompetansen de besitter. Aktiv rekruttering for å sikre seg de beste arbeidstakerne til alle deler av virksomheten er avgjørende dersom viktige kvalitetsmål skal nås.

Infrastruktur er viktig rekrutteringsfortrinn. Universitetet sentralt bør ha et særskilt ansvar for forskningsinfrastruktur som benyttes av en rekke av universitetets fagmiljøer. En viktig side ved forskningsinfrastruktur ved et universitet som UiB, er dataregistre og samlinger som er avgjørende for mange av våre forskere. Universitetsmuseet, andre eksisterende samlinger og registre skal ivaretas og håndteres på en god og etisk forsvarlig måte. Samtidig vil vi legge til rette for oppbygging av nye der dette er formålstjenlig, enten alene eller i samarbeid med andre institusjoner. Universitetsbiblioteket skal også i framtiden være en svært viktig støttefunksjon for hele universitetssamfunnet.

Regjeringen har i januar 2014 lagt fram sine prioriteringer for høyere utdanning og forskning i en syv punkts liste. Listen samsvarer i stor grad med Universitetet i Bergen sine målsettinger.

Universitetets målstruktur for 2013 ble vedtatt i styret i sak 4/12. I etatsstyringsmøtet med departementet samme ble UiB bedt om å innføre nye mål og styringsparametere. På dette grunnlag vedtok Universitetsstyret i sak 50/12 å supplere med virksomhetsmål og styringsparametere etter de nye føringene fra departementet. Etter dette har UiB 58 mål og styringsparametere å forholde seg til (jf. rapport 2013)

Universitetsledelsen har ønsket å gjennomgå dagens målstruktur og rapporteringssystem ved UiB. Hensikten er å forenkle og forbedre systemet gjennom å finne fram til meningsfulle mål for den virksomheten vi driver. Forslaget til ny målstruktur gjør at universitetet reduserer sine virksomhetsmål fra 11 til 6. Antall styringsparameter blir redusert fra 22 til 6. I sum vil dette gi en tydeligere målstruktur som også gir store muligheter for forenklinger i rapporteringsarbeidet på alle nivå ved universitetet.

Premissene for arbeidet i 2014 er i stor grad lagt i styrets budsjettprioriteringer, prioriteringer i universitetets handlingsplaner og fakultetenes og instituttene strategiske prioriteringer og vedtak.

Sektormål 1: Utdanning

Universiteter og høyskoler skal gi utdanning av høy internasjonal kvalitet i samsvar med samfunnets behov

To forhold vil særlig legge nye premisser for arbeidet med utvikling av utdanningene ved UiB i 2014:

- oppfølging av anbefalingene i NOKUTs evalueringsrapport
- videreutvikle et godt læringsmiljø og høy utdanningskvalitet gjennom framtidig undervisning og studentaktiv læring

NOKUTs anbefalinger omhandler i stor grad forskerutdanningen og masterprogrammet i farmasi. Oppfølging av forskerutdanningen vil bli gjort i samarbeid med fakultetene og på tvers av ulike fagavdelinger sentralt. Masterprogrammet i farmasi vil følges opp særlig med fokus på hvilke lærdommer en kan overføre til tverrfaglige program generelt. Anbefalinger som gjelder UiBs kvalitetssystem direkte vil bli behandlet i utdanningsutvalget.

Satsing på digitalisering som fremmer læring, og økt fokus på utdanningsledelse prioriteres. DigUiB-prosjektet er allerede utvidet, og fokus i 2014 vil i stor grad være knyttet til utvikling og utbredelse av digitaliserte undervisnings- og vurderingsformer. Valg og forberedelse til implementering av nytt læringsstøttesystem vil også være svært sentralt. UiB skal arrangere en nasjonal konferanse om utdanningsledelse i mai 2014, og arbeidet vil sannsynligvis i stor grad rette seg mot kompetansebygging på programnivå. Her vil en blant annet kunne trekke på styrkingen i satsing på universitetspedagogikk og lærdommen fra evalueringen av fagtilbudet.

Dimensjonering av utdanningsvirksomheten har vært et sentralt tema for UiB over lengre tid, og vi er derfor positive til nye nasjonale initiativ på området. UiB gjennomgår programporteføljen årlig, og vil ha et spesielt fokus på robusthet og bærekraft i porteføljen, samtidig som høyt spesialiserte forsknings- og utdanningsdisipliner blir ivaretatt. I 2014 skal opptakssystemet legges om, slik at fakultetene får myndighet til å fatte beslutninger om opptak av studenter innenfor rammen satt av universitetsstyret. Slik vil ansvaret for kostnader og inntekter følges av myndighet til å treffe beslutninger om dimensjoneringen av eget opptak.

Internasjonalisering er et høyt prioritert område. På bakgrunn av erfaringene fra 2013, er det behov for å vurdere ytterligere tiltak for å gjøre utenlandsopphold attraktivt for UiBs studenter. Erfaringene med fellesgrader ble utredet og drøftet i 2013, og i 2014 skal det tilrettelegges for å utvikle nye internasjonale fellesgrader for miljø som ønsker dette.

Nasjonalt er det signaler om styrket satsing på etter- og videreutdanning. UiB omorganiserte EVU-virksomheten i 2013, og skal utvikle en handlingsplan for EVU i 2014, med siktemål å utvide virksomheten og tilbudene.

Etterslep i vedlikehold av bygninger er en særlig utfordring. Bedring av det fysiske læringsmiljøet er svært viktig, og her legger handlingsplan for styrking av læringsmiljøet rammene for arbeidet. I 2014 vil det bli utviklet nye studentarbeidsplasser ved Det psykologiske fakultet, og foretatt utbedringer på flere andre fakultet. Også et læringscenter ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (realbygget) skal gjennomføres i 2014.

Styringsparametere 2014, sektormål 1

Gjennomføring på normert tid

Stort frafall kan representere en omdømmeutfordring for universitetet, svekke den enkelte students måloppnåelse og gi universitetet større kostnader og mindre uttelling på resultatmidler. Konsekvensen av manglende måloppnåelse vil være middels, mens sannsynligheten er høy.

Planlagte tiltak for å redusere risiko er:

- Jobbe videre med problematikken gjennom utdanningsutvalget, og bidra til nasjonalt arbeid for systematisk kartlegging og statistikk
- Stimulere til tiltak på fakultets- og instituttnivå, for eksempel gjennom PEK, basert på etablert kunnskap om studiegjennomføring
- Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har signalisert at de vil gjennomføre tiltak rettet mot høyere gjennomføringsgrad, og dette vil også følges opp sentralt
- Fortsatt fokus på rekruttering av studiemotiverte og høyt kompetente søkere

Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene

Som indikert i rapport for 2013, vil UiB først og fremst ha fokus på videreutvikling av læringsutbyttebeskrivelsene, og på rammer som stimulerer til læring i tråd med utbyttebeskrivelsene, snarere enn ambisjoner om å måle læringsutbytte på programnivå. Vi vil også følge med på videreføringen av internasjonale program som AHELO og det amerikanske Collegiate Learning Assessment (CLA).

Flere av prosessene som er beskrevet foran, kan tolkes inn i dette arbeidet. DigUiB skal ha et klart fokus på digitalisering som understøtter læring. Styrking av universitetspedagogikken skal gi det vitenskapelige personalet høyere kompetanse på å utforme og gjennomføre studieopplegg, og det samme ligger til grunn for økt satsing på utdanningsledelse på programnivå. Universitetet har videre hatt sterkt fokus på kartlegging av bruk av vurderingsformer og samsvar mellom vurderingsformer og læringsutbytte.

Med utgangspunkt i våre arbeidslivs-, student- og kandidatundersøkelser, later det til at kandidater som gjennomfører en grad ved UiB, faktisk sitter igjen med et høyt utbytte. Kompetanse2020 og senere oppfølging blant ferdige kandidater og aktive studenter, viser at det er felt innen kvalifikasjonsrammeverket der kandidatenes kompetanse bør styrkes.

I prosjektet DigUiB gjøres en stor og langsiktig satsing på digitale løsninger for utdanning. Det skal etableres en digital undervisningsarena tilpasset faglige og pedagogiske målsetninger, som skal gjøre UiB til en attraktiv utdanningsinstitusjon for både studenter og undervisere. Det lages blant annet tjenester for opptak og streaming av forelesninger, det etableres ny web-basert læringsplattform, og det legges til rette for nye vurderingsformer og digital eksamen. Disse verktøyene vil være viktige for UiB i lang tid framover. DigUiB-prosjektet er organisert med samarbeid på tvers av administrative enheter og vitenskapelige miljø.

Universitetet i Bergen skal som en del av medieklyngen også etablere en læringslab med infrastruktur og kompetanse som gjør det mulig for UiB å tilby studenter og ansatte morgendagens digitale løsninger for utdanning, forskning og formidling. Planlegging og prosjektering av læringslaben starter i 2014.

Læringslaben skal styrke universitetets kjernevirksomhet ved å

- Tilby oppdatert digital infrastruktur for utdanning, forskning og formidling
- Gi universitetets ansatte pedagogisk opplæring innenfor et digitalt læringsmiljø
- Gi universitetets ansatte kurs og opplæring i formidling
- Utvikle nye digitale utdanningstilbud i samarbeid med universitetets fagmiljøer
- Legge til rette for samarbeid med eksterne parter om tekniske løsninger og fremtidige utdanningsbehov

Følgende konkrete tiltak som kan redusere risiko er planlagt for 2014:

- Styrking av den pedagogiske dimensjonen i DigUiB, og særlig vekt på videreutvikling og spredning av digitale undervisnings- og vurderingsformer.
- Sterkere fokus og større spredning av kompetanse innen utdanningsledelse,
- Gjennomføre nasjonal konferanse i utdanningsledelse i mai
- Utvikle og gjennomføre kurs i programdesign og studieplanarbeid, med særlig vekt på læringsutbyttebeskrivelser, undervisnings- og vurderingsformer som understøtter læringsutbytte, og samfunnsrelevans
- Videreutvikling av studentevalueringer av læringsutbyttebeskrivelser på emnenivå
- Implementere læringsutbyttebeskrivelser i vitnemålstillegg

Virksomhetsmål 1. Forslag til revidert virksomhetsmål 1,1 for UiB: Å tilby internasjonal anerkjent forskningsbasert utdanning med høy faglig kvalitet

Styringsparameter 2014

Studenter per vitenskapelig ansatt

Et hensiktsmessig forholdstall mellom studenter og vitenskapelig ansatte er en forutsetning for at universitetet skal oppfylle bredden i samfunnsoppdraget og styrke posisjonen internasjonalt. Rapport for 2013 viste at selv om det på overflaten har vært en positiv utvikling etter kvalitetsreformen, dekker kunnskapsdepartementets standardindikator i tilstandsrapporten over vesentlige utfordringer knyttet til forholdet mellom faglig stab og studentmassen. Antallet årsverk i faste vitenskapelige stillinger har vært nær konstant siden 2003.

Vi anser risikoen for manglende måloppnåelse til å være høy. Konsekvensen av manglende måloppnåelse er at UiB blir liggende etter i internasjonal utvikling, og at bredden i samfunnsoppdraget ikke oppfylles tilfredsstillende. Sannsynligheten oppfattes til å være relativt høy. Kapasiteten til forskning og forskningsbasert utdanning er regulert gjennom statsbevilgningen for 2014. Denne tilsier ikke en betydelig vekst hverken i fast vitenskapelig ansatte eller rekrutteringsstillinger.

Etter omlegging av internt inntektsfordelingssystemet ved UiB har fakultetene fått større handlingsrom for å gjøre interne prioriteringer. Det er en risiko for at fakultetene ikke bruker det økte handlingsrommet til å tilsette i vitenskapelige stillinger. Fakultetene vil i 2014 få en utvidet rolle i studentopptaket, ved at fakultetene selv vil stå ansvarlige for det antall tilbud som skal gis på de ulike studietilbudene gjennom hele opptaksprosessen. Det er en risiko for at fakultetene bruker økt handlingsrom i opptaket til å ta opp flere studenter enn de har fullfinansierte studieplasser til. Fakultetene må derfor selv utvikle tiltak for å sikre måloppnåelse.

Sektormål 2: Forskning og forskerutdanning

Universiteter og høyskoler skal i tråd med sin egenart utføre forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

Universitetet i Bergen har som hovedmål for forskningen å ha og fremme grunnleggende forskning av høy kvalitet i bredden av universitetets fagdisipliner. Hovedmål og prioriteringer er definert i strategien.

Den viktigste forutsetningen for faglig framgang er satsing på grunnleggende forskning og videreutvikling av disiplinene over stor faglig bredde og med høy internasjonal kvalitet. Kvalitet i forskning synliggjøres gjennom siteringer og anerkjente rangeringer der UiB over tid har dokumentert svært gode resultater. Kvalitet i forskning synliggjøres også gjennom forskningsmiljøenes evne til å konkurrere om eksterne finansiering og der gode evalueringer av søknader om eksterne forskningsmidler skal danne grunnlag for særlig prioritering.

Universitetet har tradisjon for og et fortrinn i marin og utviklingsrelatert forskning og vil fortsette med å fremme satsingen innenfor disse områdene. Universitetet vil videreutvikle klimaforskningen og inkludere samfunnsvitenskap, humaniora og jus. UiB vil slik styrke den internasjonale ledende posisjonen som leverandør av forskningsbasert kunnskap om klimaspørsmål.

Universitetet vil satse på internasjonalt profilerte fagmiljø. SFF- og ERC-status, samt uttelling i FRIPRO, er viktige uttrykk for en systematisk satsing på kvalitet i forskning i grunnmiljøene. Disse områdene identifiseres i eksterne vurderinger og områder som har særlig høy kvalitet prioriteres.

Tilretteleggelse for å forsterke universitetets SFF- er og ERC- prosjekter, gis prioritet. Det samme gjelder oppfølging av fellesløftet fra 2012 samt tilrettelegging for nytt fellesløft fra 2014.

UiB har som mål å øke deltagelsen i det nye rammeprogrammet Horisont 2020 sammenlignet med FP7 - både som koordinator og samarbeidspartner i prosjekter. Forholdene skal legges best mulig til rette for at forskningsmiljøene skal være godt rustet til å konkurrere om og forvalte eksterne midler. For å starte mobilisering til nye søknader er det lyst ut og fordelt vel 1,8 mill. kroner til søknader om posisjoneringsmidler for søknader til Horisont 2020. Det er viktig å ha oppmerksomhet om de indirekte kostnadene ved eksternt finansiert forskning. I den sammenheng er det utarbeidet en modell for beregning av totale kostnader i forskningsprosjekter til bruk for alle universitetene og høyskolene, den såkalte TDI-modellen.

Nasjonale styringsparameter:

Resultatoppnåelse på forskning utfra institusjonens egenart

Universitetet i Bergen har som mål å posisjonere seg ytterligere som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet som satser målrettet på fremragende, fri og grunnleggende forskning, og som har de fremste forskningsuniversitetene i verden som samarbeidspartnere

UiB kjennetegnes både av en mangfoldig forskningsaktivitet og langsiktige satsinger der UiB har fortrinn. Satsing og profilering innenfor disse områdene er viktig. Manglende uttelling i konkurranse om eksterne forskningsmidler kan gjøre det vanskeligere å oppfylle ambisjonene. Knappe ressursrammer for utlyste midler utgjør et betydelig risikoelement for gjennomslag hos eksterne kilder.

Samspill mellom forskning og utdanning

Samsillet mellom forskning og utdanning skal styrkes gjennom økt lokalt og regionalt samarbeid. Det satses offensivt på styrking av alumni som universitetets ambassadører og talerør inn mot så vel offentlig sektor som det private næringsliv.

Samarbeide med ungdomsskoler og videregående skoler skal videreutvikles. UiB skal tilby faglig oppdatering av lærere, men også muligheter for elever med spesielle forutsetninger til å ta introduksjonsemner ved universitetet. Det vil også bli vurdert å etablere mer formalisert samarbeid mellom skolene og universitetet gjennom opprettelse av forskerlinje ved partner-/universitetsskolene. I tillegg forventes både arbeidet med medieklyngen og den marine forskningsklyngen å gjøre forholdet mellom utdanning og forskning tettere.

Ordningen med nærings-PhD skal utnyttes i større grad.

Forskningsinnsats i MNT- fag og profesjonsfag

UiB skal følge opp de nasjonale føringene for økt forskningsinnsats innenfor MNT- fagene og har satset betydelig på MNT-fagene, gjennom rammestyrking, tildeling av stipendiater og postdoktorer og med sterk oppmerksomhet om infrastruktur gjennom bevilgninger til utstyr og opprustning av bygningsmassen. Satsingen ønskes forsterket i tråd med regjeringens forslag, gjennom tiltak utenfor rammen i budsjettet for 2015. Dette gjelder tiltak for bedre infrastruktur, studentarbeidsplasser og styrket ramme.

Det arbeides nå med et skisseprosjekt for et nytt teknologibygget (EnTek- bygg). Arbeidet med EnTek-bygget inngår også i et initiativ for å etablere en energi- og teknologiklynge med navnet «Science City Bergen» som et samarbeid mellom forsknings- og utviklingsmiljøer, utdanningsinstitusjoner og næringsliv i regionen. Arbeidet som er igangsatt i 2013 videreføres i 2014.

Forslag til virksomhetsmål 2,1 for UiB:

Å ha og fremme grunnleggende forskning av høy kvalitet i bredden av universitetets fagdisipliner

UiB skal også i framtiden være et breddeuniversitet og ha et særskilt ansvar for grunnleggende og langsiktig forskning og kunnskapsutvikling innen alle disipliner. Det skal stimuleres til kreativitet og legges til rette for forskning av høy kvalitet innen alle disipliner. Kvalitet skal være det viktigste kjennetegnet ved alle sider av universitetets virksomhet. Dette oppnås gjennom å:

- Legge til rette for og sikre forskning i alle disipliner ved universitetet og stimulere til nye, tverrfaglige og flerfakultære satsninger som kan styrke oss som internasjonalt forskningsuniversitet og attraktiv utdanningsinstitusjon gjennom:
  - forutsigbare og langsiktige fakultetsbudsjetter som sikrer fakultetene faglig handlingsrom og bredde
  - å avvikle økonomiske hindringer for samarbeid på kryss av administrative enheter
- Styrke samarbeidet med de fremste utdannings- og forskningsmiljøene lokalt, nasjonalt og internasjonalt innen marin forskning (UiB Marin), utviklingsrelatert forskning (UiB Global) og klimaforskning (UiB Klima). Faglige synergier mellom satsningsområdene skal utnyttes.

Forslag til revidert styringsparameter 2,1 for UiB:

Antall publiseringspoeng per ansatt per år

Antall publiseringer er økt de siste årene og universitetets målsetting er fortsatt vekst i 2014. En særskilt utfordring er å få økt aktivitet for forskere med lav publiseringshyppighet. Samtidig skal det ikke legges entydig fokus på utvikling i antall poeng, fokus rettes også mot hvilke kategorier det publiseres i, utvikling i siteringer og nasjonal og internasjonal samforfatterskap.

Forslag til revidert virksomhetsmål 2,2 for UiB:

Å ha og fremme grunnleggende forskerutdanning med høy kvalitet i bredde av universitetets fagdisipliner

Forskerutdanningen skal være forankret i grunnmiljøene, stipendiatene knyttes til aktive forskningsmiljø og inviteres til å delta i lokale, nasjonale og internasjonale forskerskoler.

Arbeidet med oppfølgingen av NOKUT evalueringen fra 2013 blir viktig i 2014. For UiB er det maktpåliggende å sikre høy kvalitet på rekrutteringen til doktorgradsutdanningen og at kvaliteten opprettholdes i alle ledd i utdanningen, fra de første prosjektskisser og helt frem til avhandlingen forsvares ved en offentlig disputas. Like viktig er en bredde som ikke bare gir verdifull og spesialisert kompetanse. Skal kvalitet og bredde opprettholdes er det imidlertid avgjørende at den offentlige grunnfinansiering, både til den frie universitetsforskningen og selve doktorgradsutdanningen, har et omfang og en langsiktig innretning som sammen med supplerende ordninger som nærings-ph.d, den nye offentlige ph.d. og samfinansiering med næringsliv og andre eksterne kilder, sikrer et fortsatt høyt antall nye doktorander i årene fremover.

Forslag til revidert styringsparameter for virksomhetsmål 2,2 for UiB:

Kandidatenes gjennomføringstid

Universitetet skal fortsatt forbedre gjennom-strømmingen. Et hovedprinsipp er at stipendiatene knyttes til aktive forskningsmiljø og deltar i lokale, nasjonale og internasjonale forskerskoler

Utfordringene i forskerutdanningen er av både intern og ekstern art. Internt er det fortsatt behov for å styrke enkelte deler av forskerutdanningen, slik som veilederkapasiteten. Det er også behov for å vurdere hvorvidt organiseringen av forskerutdanningen skal ha den samme strukturen i alle ledd ved UiB, jf. NOKUT-rapporten. Likeledes er det behov for fortsatt kvalitetssikring av de kursene som tilbys i opplæringsdelen og sikre at disse er relevante for kandidatene.

De eksterne utfordringene knytter seg i særlig grad til synliggjøringen av doktorgradene i nye miljøer og de deler av arbeidsmarkedet som ennå ikke har tatt i bruk den verdifulle kompetansen en doktorgrad representerer. For UiB vil det være viktig å styrke samarbeidet med næringsliv og offentlig forvaltning under selve doktorgradsutdanningen, slik at både kandidater og veiledere kan bygge opp faglig møteplasser og baserte nettverk til nye og interessante partnere. Det kan også være aktuelt å samarbeide med næringsliv og andre deler av arbeidsmarkedet med særlige høye kompetansebehov. Både den etablerte ordningen med nærings-ph.d. og ordningen med offentlig ph.d. som snart kommer, vil være viktige i denne sammenhengen. UiB vil også være aktive i kontakten med arbeidsgivere, ikke minst i Bergen og på Vestlandet.

Tiltak i 2014 vil være:

- Oppfølging av NOKUT- evalueringen fra 2013.
- Utarbeidelse av ny handlingsplan for forskerutdanning.

Sektormål 3: Samfunnskontakt og formidling

Universiteter og høyskoler skal være tydelige samfunnsaktører og bidra til internasjonal, nasjonal og regional utvikling, formidling, innovasjon og verdiskaping

Universitetet i Bergen har som hovedmål for samfunnsdialogen: å formidle innsikt i vitenskapelig tenkning, metoder og resultater for å styrke et fritt, kritisk og åpent offentlig ordskifte og en kunnskapsbasert samfunnsutvikling. Hovedmål og prioriteringer er definert i strategien.

Gjennom engasjert, saklig og moderne formidling og kommunikasjon skal universitetet framstå som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet, og som ett av de beste og mest interessante studie- og forskningsstedene i Norge.

Det er også et mål å styrke universitetets rolle og omdømme som partner i et attraktivt, kunnskapsintensivt kultur-, samfunns- og næringsliv og å profilere universitetets rolle og funksjon for å sikre fri og uavhengig forskning og utdanning i samfunnet.

En referansegruppe er nedsatt for å utarbeide en ny handlingsplan for UiBs forhold til omverden. Handlingsplanen skal legge til rette for systematisk og styrket samfunnskontakt, kommunikasjon og formidling i et bredt perspektiv og å synliggjøre det samfunnsansvaret og samfunnsrollen Universitetet i Bergen har. Handlingsplanen skal videreutvikle og presisere satsingsområder for universitetets samfunnskontakt, kommunikasjon og samhandling og gi prioriteringer av hvilke typer relasjoner som særlig bør videreutvikles og styrkes. Det er viktig å få til en god og offensiv dialog med viktige målgrupper for økt samfunnskontakt internt og eksternt.

Nasjonale styringsparametere:

Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utenom forskningsfinansiering fra EU og NFR

Universitetet i Bergen har klare målsettinger om å øke aktivitetene innenfor BOA. Ekstern finansiering gir ressurser, inspirasjon og kunnskap. Å vinne fram i norske og internasjonale konkurranser viser og styrker kvalitetene i forskning. Ambisjonene om å øke disse inntektene må balanseres i forhold til å autonomi og akademisk frihet forskningsuniversitetene skal ha til å utvikle fagprofiler og kvalitetsstandarder for forskningen og utdanningen uavhengig av inntektskrav.

Universitetet i Bergen vil videreutvikle møteplasser med næringsliv og statlig virksomhet som kan gi grunnlag for nye samarbeidsmuligheter om forskning og utdanning. Forankring av etter- og videreutdanning skal gjøres tydeligere i fagmiljøene og i løpet av 2014 skal det utarbeides egen handlingsplan for etter- og videreutdanning. Tiltakene som er satt i verk i 2013 for å sikre god kvalitet på søknadene skal videreføres.

Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv

Åpenhet for omverdenen er viktig i universitetets samfunnsoppdrag. Samarbeid er viktig for å nå universitetets målsettinger og er sentralt i universitetets strategi. Akademisk frihet og institusjonell autonomi vil være basis for alt samarbeid UiB er involvert i.

Instituttsektoren er en viktig samarbeidspartner for UiB. Styrket samarbeid mellom universitetet og instituttsektoren er avgjørende for forskningsinnsatsen i regionen.

Samarbeid om forskning har fysiske aspekter og samlokalisering av samarbeidspartnere i klynger er viktige virkemidler. UiB vil videreutvikle sitt klyngesamarbeid innenfor marin- og klimaforskning, og det utvikles en medieklynge, med store mediebedrifter og utviklingsselskap.

Universitetet planlegger å inngå en forpliktende avtale om etablering av en medieklynge i løpet av våren 2014. Medieklyngen vil gi mulighet for å koble mediemiljø, teknologimiljø, utdannings- og forskningsmiljø. Dette vil legge til rette for nyskaping, innovasjon og kunnskapsutvikling i samspill mellom aktører og kompetanseområder. Planene er å etablere Media City Bergen i et felles nybygg i Lars Hillesgate med TV2, NRK, Bergens Tidende,

Bergensavisen, teknologiselskapet Vizrt og ulike gründermiljøer fra høsten 2017. Medieklyngen vil også gi rom for en utvidet satsing på DigUiB gjennom etablering av en digital læringslab som skal koble sammen kompetanse på pedagogikk, formidling og teknologi

Energi- og teknologimiljøet ved universitetet vil samarbeide med lokale kunnskapsaktører i en energiklynge for å gi kunnskap for en helhetlig energipolitikk hvor energiforsyning, klimautfordringer og næringsutvikling ses i sammenheng («Science City Bergen»). Planene om et nytt energi- og teknologibygg (EnTek- bygg) står sentralt i dette samarbeidet.

Fleksibel utdanning

Regjeringen har signalisert at videreutdanning for lærere vil være et hovedsatsingsfelt, og her er det godt samsvar mellom UiBs målsetninger og nasjonal politikk. UiB omorganiserte videreutdanningsvirksomheten i 2013, og i 2014 er målsetningen å utvikle nye og utvidede tilbud, der skoleverket er særlig prioritert gjennom UiBs strategiske plan. På tross av dette vurderer vi risikoen til å være middels til høy. Konsekvensen av manglende måloppnåelse vil være middels. UiBs kjernevirksomhet er innen gradsutdanningene, men videreutdanningstilbudet gir en potensielt bred kontaktflate mot samfunns- og næringsliv som er verdifull for universitetets faglige utvikling. Sannsynligheten for manglende måloppnåelse er over middels. Utvikling av gode tilbud er avhengig av interesse og engasjement i den vitenskapelige staben. Mange vil også oppfatte at de allerede har høy arbeidsbelastning innen forskning og undervisning på gradsprogrammene. Etterspørselen etter tilbud varierer sterkt årlig, og er dermed en annen faktor som skaper usikkerhet.

Følgende tiltak er planlagt for 2014:

- Utarbeiding av handlingsplan for etter- og videreutdanning
- Videreutvikling av opplegget for faglig-pedagogisk dag (etterutdanning)
- Oppstart av nye tilbud blant annet innen psykologi, skolerettet matematikk, musikk og geofag

Forslag til virksomhetsmål 3 for UiB:

Å formidle innsikt i vitenskapelig tenkning, metoder og resultater for å styrke et fritt, kritisk og åpent offentlig ordskifte og bidra til en kunnskapsbasert samfunnsutvikling

Forslag til styringsparameter for virksomhetsmål 3 for UiB:

Omfanget av populærvitenskapelig virksomhet

Formidling av universitetets kunnskaper til profesjonelle brukere, politikere og allmennheten er en sentral oppgave. God formidling er også en bidragsyter til å øke kjennskapen til UiB og derigjennom også heve universitetets omdømme.

Formidlingen fra universitetets forskere skjer i ulike fora: nyhetsbrev, konferanser, komiteer og offentlige oppdrag, via personlige møter, e-post og telefon. Universitetets økte satsing på open access publisering vil også bidra til at forskningen gjøres lettere tilgjengelig for en større brukermasse.

Omfanget av formidling er høyt, men registreringen av aktivitetene er ujevn. Arbeidet med bedre registreringsrutiner og kvalitetssikring av data skal prioriteres i 2014.

Sektormål 4: Organisasjon og ressurser

Universiteter og høyskoler skal ha effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sin samfunnsrolle

Universitetet i Bergen vil ha høy kompetanse, godt samspill mellom faglige, administrative og tekniske ansatte og effektive arbeidsprosesser for å nå universitetets felles mål

En sentral målsetting er å sørge for at universitetets organisasjon, administrative tjenester og støttefunksjoner til enhver tid er formålstjenlig og tilpasset universitets kjernevirksomhet. I 2014 skal det foretas en kartlegging av hvilke tjenester fakultetene ser behov for i årene som kommer. Sammen med utformingen av ny strategi vil kartleggingen være en viktig del av kunnskapsgrunnlaget når universitetsledelsen skal vurdere hvilke prioriteringer som skal ligge til grunn for arbeidet med organisasjonsutviklingen i årene framover.

De siste årene er det gjort store endringer i universitetets interne fordelingsmodell. I 2014 planlegges en gjennomgang av modellen. Målsettingen er å vurdere effekten av endringene og samtidig vurdere endringer som styrke universitetets muligheter til å nå sine kvalitetsmål innenfor forskning og utdanning.

Våren 2014 planlegger regjeringen å oppnevne en ekspertgruppe som skal gjennomgå hele finansieringssystemet for universiteter og høyskoler. Gruppens mandat vil være å se på hvordan finansiering kan styrke kvaliteten i forskning og høyere utdanning. Målet er å vurdere hvordan eventuelle endringer i finansieringssystemet kan bidra til å styrke kvaliteten i forskning og utdanning. Dette er et viktig arbeid som UIB vil følge tett i forhold til universitetets egen arbeid på området.

Å ivareta universitetets realkapital er viktig og investering og vedlikehold av bygg er sentralt. Med satsing på byggprosjekter, særlig ved påkrevd rehabilitering og modernisering, er det nødvendig med prioritering av investeringer tiden fremover. Dette vurderes som nødvendige investeringer for bedre rammevilkår for forskning og utdanning. Det arbeides med omfattende oppgradering av bygningsmassen.

Universitetets viktigste ressurs er de ansatte, studentene og den kompetansen de besitter. Aktiv rekruttering for å sikre seg de beste arbeidstakerne til alle deler av virksomheten er avgjørende dersom viktige kvalitetsmål skal nås. Arbeidsgruppen som ble satt ned i 2013 for å fremme forslag til nytt reglement for rekruttering av vitenskapelige tilsatte skal levere sin innstilling våren 2014. Det forventes at et eventuelt nytt reglement skal vedtas av universitetsstyret i løpet av høsten 2014.

Det skal arbeides målrettet for å bedre *kjønnsbalansen og motvirke diskriminering* i alle miljø.

Nasjonale styringsparametere til sektormål 4:

Langsiktig økonomisk planlegging

I UiBs langsiktige økonomiske planlegging, der store deler av fakultetenes budsjetter er basert på historiske føringer. Samtidig er det viktig at Styret har kortsiktig handlingsrom for understøtte og initiere nye faglige satsinger. Ambisjonen for 2014 er å utarbeide mer langsiktige budsjetter over en 3-5 års periode som skal gi Universitetsstyret mer presis informasjon om langsiktige effekter av vedtatte tiltak.

Robuste fagmiljøer

Fagmiljøene har ansvar for utviklingen av fagdisipliner, grunnforskning, forskerutdanning og forskningsbaserte utdanningstilbud. Den faglige virksomheten er fri og kritisk, og den faglige og institusjonelle autonomien sikres gjennom organisering, ledelse og ressursfordeling som er forankret i fagmiljøene. Institusjonelle og finansielle rammevilkår tilpasses forskjellene mellom fagmiljøene. Ulike fagmiljøene videreutvikles og fornyes ut fra sine egne kulturer og tradisjoner.

Øke andelen kvinner i dosent- og professorstillinger

Universitetet i Bergen ønsker å være et foregangsuniversitet i arbeidet for likestilling og en kjønnsbalanse på alle nivåer i organisasjonen. Det er et mål at kvinner skal utgjøre 50 % av nytilsatte i alle vitenskapelige stillinger ved UiB i planperioden og at andel kvinner totalt innenfor kategorien skal utgjøre minst 40%. En særlig utfordring ligger i å rekruttere flere kvinner til faglige toppstillinger.

Andel midlertidig tilsatte

Det er et mål for Regjeringen å redusere andel midlertidig tilsatte, også ved universitetene. I den forbindelse ble det utarbeidet en handlingsplan for redusert midlertidighet ved UiB høsten 2013. Planen har ambisiøse målsettinger og arbeidet med å følge opp de konkrete målene i planen skal prioriteres i 2014.

Forslag til virksomhetsmål 4 for UiB:

Universitetet i Bergen skal ha rett kompetanse, godt samspill mellom faglige, administrative og teknisk ansatte og effektive arbeidsprosesser for å nå universitetets felles mål

Forslag til styringsparameter for virksomhetsmål 4 for UiB:

Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelig og administrative/tekniske stillinger

Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelig og administrative/tekniske stillinger
Rektoratet har som ett av sine mål for denne valgperioden å sørge for at universitetets organisasjon, administrative tjenester og støtte til enhver tid er formålstjenlig og tilpasset universitetets kjernevirksomhet. Effektive arbeidsprosesser skal også sikres gjennom lederutvikling og en organisasjonsgjennomgang som begge forankres i hele universitetssamfunnet. En viktig forutsetning er en forenklet rapporteringsstruktur og målet er å skape formålstjenlig organisasjon. Universitetet vil nøye overvåke dimensjoneringen og utviklingen av ulike grupper ansatte; mellom vitenskapelige og teknisk/administrative, og fordelingen intern i disse. Rett kompetanse forutsetter et stort spenn av kompetansefelt og kompetansenivåer og er en forutsetning for effektive arbeidsprosesser.

Sektormål 5: Museum og samlinger

Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet og Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet skal bygge opp, drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum

Universitetsmuseet og universitetets øvrige samlinger skal videreutvikles som en viktig del av vårt kulturelle ansvar, men også i tråd med fagmiljøenes egne forskningsstrategier og målsettinger. Det skal tilrettelegges for at forskere utenfor universitetet skal kunne gjøre nytte av universitetets samlinger og la samlingene bli en del av universitetets internasjonaliseringsstrategi.

Nasjonale styringsparametere til sektormål 5:

Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret og bevart

Andel av samlingene og objektene som er sikret fremgår av rapport for 2013. Det har vært en betydelig bedring i sikringen og bevaringen av samlingene ved bygging av nye magasiner i Hansahallene. Magasinprosjektene betyr også en betydelig forenkling i samlingsstrukturen i og med at antall lokalisasjoner reduseres ved åpningen av den nye fjellhallen. Ambisjonen er at flyttingen av de kulturhistoriske samlingene fullføres i 2014, noe som vil gi ytterligere bedring i forholdene for sikring og bevaring.

Tabell 1. Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret

	Kultur	Kultur	Natur	Natur
Tilfredsstillende sikring	Res 2013*	Amb 2014	Res 2013*	Amb 2014
Indikatorer:	%	%	%	%
Skallsikring	52	90	73	90
Tyverisikring	52	90	73	90
Brannsikring	98	98	77	98
Vannskaderisiko	35	75	30	75
Rutiner og beredskap	32	80	32	80
Totalt magasinareal (m2)	4 558	6 358	3 385	4 300

Tabell 2. Andel av samlingene/objektene som er tilfredsstillende bevart

	Kultur	Kultur	Natur	Natur
Tilfredsstillende bevaring	Res 2013	Amb 2014	Res 2013	Amb 2014
Indikatorer:	%	%	%	%
Luftfuktighet og temperatur	62	80	80	90
Lysforhold	98	98	98	98
Aktiv konservering	62	70	90	91
Preventiv konservering	83	88	95	96
Andel digitalisering av	90	95	68	80
Andel av objektene/samlingene som er tilgjengelige	57	60	23	50
Totalt antall objekter/samlinger	1 325 000	1 350 000	4 200 000	4 250 000

Forslag til virksomhetsmål 5 for UiB:

Universitetet i Bergen skal videreutvikle Universitetsmuseet med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum

Universitetsmuseet i Bergen representerer en viktig strategisk ressurs og infrastruktur for forskningen. Å satse på universitetsmuseet vil synliggjøre universitetets posisjon som arena for forskning. Det arbeides systematisk og med stor innsats for å rehabilitere monumentalbygningen, der først del av rehabiliteringen(sørfløyen) forventes ferdigstilt til 2015.

Forslag til styringsparameter for virksomhetsmål 5 for UiB:

Øke omfanget av forskning blant museets vitenskapelig ansatte

Dette er prioritert i museets strategiske planarbeid for 2013. Museets ambisjonsnivå å øke forskningen, men verken på samlingsforvaltningens eller formidlingens bekostning.

Digitalisering av samlingene

Universitetsmuseene skal gjennom samlingsvirksomheten være en aktiv samfunnsaktør. Digitalisering av samlinger og tilrettelegging for internett er viktig for å tilgjengeliggjøre samlingene for den interesserte allmennhet og fremme museet som en arena for forskning. Arbeidet skal prioriteres i 2014 og bygger på det nasjonale samarbeidet som utføres via MUSIT. Universitetsmuseet vil utarbeide spesifikasjoner og definisjoner, slik at det kan utarbeides tilstrekkelig entydig statistikk for alle samlinger og for hvert år.

Andre tema

Beredskap

Universitetet skal i 2014 gjennomføre en oppdatert ROS-analyse. Dette arbeidet har startet med beredskapsseminar i januar for beredskapsledelsen og nøkkelpersoner som arbeider med beredskap i organisasjonen. Det foregår også vurderinger i forhold til innkjøp av et eget beredskapssystem. En egen beredskapsplan for ansatte i utlandet vil bli implementert i 2014. Universitetet vil også følge opp sine forpliktelser som aktør i bybildet, særlig med tanke på tiltak som kan bidra til å skape et stabilt studie- og arbeidsmiljø på Nygårdshøyden og i Nygårdsparken.

Økning i antallet lærlinger i statsforvaltningen

Målet for antall lærlinger ved universitetet ble ikke nådd i 2013 og det har vært en utfordring å nå dette målet over tid. Samtidig har regjeringen et langsiktig mål om 20% økning i lærlingeplasser. Universitetet vil i 2014 prioritere lærlingeordningen med sikte på å opprette flere plasser. Lærlingeplasser innenfor IKT- servicefaget og kontor- og administrasjonsfaget er fortsatt mest aktuelt.

Prioritering av økt rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne i arbeidet med inkluderende arbeidsliv

Universitetet skal følge opp UiBs aktivitets- og resultatmål for IA-arbeidet. I dette er det viktig å redusere sykefraværet og øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne. Universitetet har mål om å holde sykefraværet på dagens lave nivå, under 4 %. Det vil være oppmerksomhet om enheter med høyt sykefravær og samarbeid med NAV-arbeidslivsenter.

UiB som arbeidsgiver skal tilrettelegge for individuell tilpasning i arbeidssituasjonen for personer med redusert funksjonsevne. Det skal arbeides for å ha et godt system for ansatte som på grunn av redusert funksjonsevne ikke kan fortsette i sin stilling. Personalpolitikken skal ha et livsfaseperspektiv.

Tidstyver

Kunnskapsdepartementet har bedt institusjonene om å rapportere om arbeid for å redusere «tidstyver» i årsrapport for 2014. En kort gjennomgang har angitt enkelte fokuspunkt for videre oppfølging:

- Tiltak som har svak forankring i faglige organ kan skape konflikter og resultere i større prosesser for oppfølging og nye vedtaksforslag
- Uklare ansvarsforhold kan medføre at prosesser tar unødvendig mye tid og ressurser. Stor turnover og svak kjennskap til organisasjonen kan bidra til å forsterke dette.
- Svake datasystemer og datasystemer som mangler integrasjon. En del oppgaver må utføres flere ganger i ulike system. En del system er unødvendig komplekse og trege, eksempelvis saksbehandlingssystemet ephorte.
- Unødvendige møter
- Mangel på servicepersonale, som gjør at faglig og administrativt personale må gjøre oppgaver utenfor deres funksjoner, for eksempel avfallshåndtering og renhold
- Den administrative foretakskulturen er sterkt hierarkisk. Dette medfører at enkle saksoppfølginger tar lengre tid enn nødvendig.
- Unødvendig rapportering

Plan for tildelt bevilgning

I tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet er Universitetet i Bergen tildelt 2,76 mrd. kroner for 2014.

Universitetets strategi for perioden 2011- 2015 gir de overordnede føringer for prioriteringene i 2014. Det er et overordnet mål å gi best mulige rammebetingelser for universitetets grunnenheter innenfor forskning og utdanning.

Prioritering av kvalitet skal være retningsgivende for satsing på forskning. Dette er bakgrunnen for det å støtte fremragende forskningsmiljø fra universitets fellesbudsjetter. Det er gitt støtte til prosjekt- og programsøknader med svært gode vurderinger, men som ikke har fått bevilgninger fra forskningsrådets frie forskerprogrammer. Målsettingen er at en større del av forskningsmidlene fordeles basert på kvalitet framfor på forhånd definerte områder. Økningen i forskningsrådets program FRIPO i 2012 og universitetets bidrag til dette gjennom fellesløftet, var i tråd med universitetets strategi.

UiB har som mål å øke deltagelsen i det nye rammeprogrammet Horisont 2020 sammenlignet med FP7 - både som koordinator og samarbeidspartner i prosjekter. Det jobbes med spesielle prioriteringer for de første programutlysningene og Forskningsadministrativ avdeling (FA) samarbeider med universitetets miljøer for å informere om prosesser, overordnede prioriteringer, samt å assistere miljøene med mobilisering. En egen mobilitetsgruppe ved UiB skal bistå fagmiljøene og enkeltforskere med råd og veiledning om søknadsprosedyrer. For å starte mobilisering til nye søknader er det bevilget midler til søknader om posisjoneringsmidler for søknader til Horisont 2020.

Totalt satses det betydelige summer i 2014 til forsterkning av prosjekter som er vurdert til å ha svært høy kvalitet. Dette gjelder i første rekke universitetets fire SFF-er, de åtte ERC-stipendene og de to «fellesløftene». Til sammen settes det av nær 55 mill. kroner til forsterkning av slike prosjekter, i tråd med universitetets strategi.

Klima og globale klimaendringer er en av tidens største utfordringer. Klimautfordringene stiller oss overfor store langsiktige problemfelt. I dag har klimaforskningen ved UiB sin hovedtyngde i naturvitenskapelig forskning. I fremtiden vil klimaforskningen kreve større medvirkning fra andre fagområder som juss, samfunnsvitenskap og humaniora. Samfunnsvitenskapelig, humanistisk og juridisk forskning om hvordan klimaendringer virker på samfunnet, og hvordan samfunnet bør innrette seg fremover, er fortsatt svakt utviklet. Det foreslås å utrede etableringen av klima og fornybar energi som satsingsområde for UiB. Dette vil være i samklang med anbefalingene i den internasjonale evalueringen av norsk klimaforskning som kom i 2012.

Det er utarbeidet en modell for beregning av totale kostnader i forskningsprosjekter til bruk for alle universitetene og høyskolene, den såkalte TDI-modellen. TDI-modellen innebærer, i tillegg til en felles beregningsmåte for indirekte kostnader, at forskningsinfrastruktur synliggjøres som direkte kostnader i prosjektene med en såkalt «leiestedsmodell» for prising av infrastruktur.

Det arbeides med å innføre TDI-modellen i nye BOA-prosjekter ved UiB fra 2014. Overgangen fra 40 % kostnadsoverhead til kostnadsoverhead som avhenger av hvilke typer årsverk som inngår i prosjektene krever systemendringer i økonomisystemet og slike endringer er planlagt. Parallelt med arbeidet med implementeringen av en leiestedsmodell, er prisberegninger testet ved noen institutter ved MN- og MOF -fakultetet og representanter fra disse fakultetene har vært involvert i implementeringsarbeidet.

Å fremme *kvalitet i utdanningstilbudene* er sentral prioritering i universitetets strategi og ulike tiltak for å styrke kvaliteten i utdanningene er spesielt vektlagt. Infrastruktur med studentarbeidsplasser, innsats for bedre læringsmiljø, prosjektet DigUiB og pedagogikk er tiltak som alle skal bidra til styrket kvalitet i utdanningene.

Universitetet satser på investeringer, med en kombinasjon av midler fra GB, salg av eiendom, bruk av likviditetsrammen, ekstratildelinger og omdisponeringer innenfor årlige budsjetter. Generelt er det behov for fortsatt prioritering av *bygg og investeringer i infrastruktur*. Dette vurderes som nødvendig for bedre rammevilkår for forskning og utdanning.

I 2014 er de strategiske prioriteringene blant annet fulgt opp med følgende tiltak:

- Forsterking av gode prosjekter – ERC- tildelinger, SFF og SFU
- Fellesløftet
- Støtte til drift av nasjonale plattformer (storutstyr)
- Styrking av universitetspedagogikk og DigUiB
- Satsing på bygg og infrastruktur gjennom rehabilitering og nybygg

Tabell 3 gir oversikt over tildelt bevilgning fra Kunnskapsdepartementet for 2014.

Tabell 3 Plan for tildelt bevilgning fra Kunnskapsdepartementet

Beløp i 1000 kr.	Annuum			Øremerket		Sum 2014
	Basis	Res utd.	Res RBO	Rekruttering	Annet	
Det humanistiske fakultet	175 039	71 742	28 759	65 866	17 312	358 718
Det matematisk-naturvit. fakultet	261 217	67 382	70 231	134 773	18 977	552 580
Det med-odontologiske fakultet	234 893	134 816	63 394	111 328	21 326	565 757
Det samfunnsvitensk. fakultet	123 029	63 640	18 406	46 167	2 973	254 215
Det juridiske fakultet	34 663	55 706	4 688	18 543	0	113 600
Det psykologiske fakultet	76 334	55 426	12 350	35 441	8 580	188 131
Universitetsmuseet	99 856		1 453	6 181	3 499	110 988
Universitetsbiblioteket	84 854				42 742	127 596
Felles forskningsatsinger/sentre	27 647					27 647
Forskningsstrategi					97 730	97 730
Vit utstyr (inkl. forskn.fondet)					8 451	8 451
Felles utdanningsformål					24 487	24 487
Sum faglig virksomhet	1 117 531	448 713	199 280	418 299	246 077	2 429 900
Sum diverse felles tiltak	49 121	0	0	1 352	89 181	139 654
Sum Adm, IT,EIA og Formidling	190 860	0	0	0	0	190 860
SUM	1 357 512	448 713	199 280	419 651	335 258	2 760 414